



Mitos ve Ütopya: **Bir Kavram Çiftinin Sarmal Gerçekliği**

Hafif bir dokunuş, belli belirsiz bir fısıltı ya da ilk hareketi başlatacak o tanımlanması güç titreşimle birlikte yola koyulan mitlerin kervanı. Nereden gelip nereye gidiyorlar; pek belli değil, ama bizi de çıktıkları yolculuğa davet ettikleri kesin. Rengârenk giysiler içinde, kulağımıza tuhaf gelen, unutulmuş bir dilin yabanıl dünyasında kurdukları imgeleri üzerimize saçarak gözden kayboluyorlar. Geride bıraktıkları, merakın kıskırttığı, tanımlanması güç bir cazibe.

Mitlerin gösteriye dönüşmüş bu yolculuğu, Doğu-Batı fay hattı üzerinde iki yüzyıldır ayakta durmaya çalışan, eklem yerleri her ân dağılabilecekmiş gibi çatırdayan bir toplumun insanlarına yabancı değil. Ütopyanın tavan aralarına, sandık odalarına, merdiven altlarına süpürdüğü mitostan kalma geleneksel miras, ara sıra da olsa, gizlendiği kuytu köşelerden çıkarak ortalıkta geziniyor; bazan utangaç, bazan tehditkâr. Şunu unutmayalım; üzerinde bir yaşam alanı kurmaya çalıştığımız kültürel fay hattı her harekete geçtiğinde, Tanpınar'ın deyişiyle “hamlesi yarı yolda kalmış” yaşam deneyimleri, mitos ve ütopyanın birlikte yaşadıkları çöplükte buluşuyorlar

Yeryüzü atlasında mitos, Doğu'yu, ütopya da Batı'yı temsil ediyor; değerler dünyasında ise Doğu, mitosun gölgesine sığınmış, ütopya da yüzünü Batı'nın güneşine dönmüş. Yine de ikisi arasındaki sınırı bu denli kesin belirlemek güç; çünkü mitos ütopyanın geleceği, ütopya da mitosun geçmişi içinde yollarına devam ediyorlar. Bu çift yönlü geçişgenlik bizim kimliğimize kazınmış, miras hânemize yazılmıştır.

Mitos, insana ait ruh hâlini çağırıştırıyor, ütopya ise daha çok rasyonel bir düzenenin ilkeler bütünü; biri dionizosçu, diğeri apolloncu iki kutbun bize yaşattığı tragedya bu. Burçak Bingöl, maddeye şekil verirken bu tragedyaya ironi katıyor; yarım kalmış hamlelerin, ayrıksı formların, birbirini hem tamamlayan hem reddeden çelişkilerini yansıtıyor. Mitosun içinde ütopyanın, ütopyanın içinde de mitosun ayak izlerini takip ederek gizemli bir kılavuzun eşliğinde hayatımızın içinde dolaşıyoruz.

Ekrem Işın

Mythos and Utopia: **The Spiraling Reality of a Pair of Phenomena**

A caravan of myths embarking on a journey with a light touch, a faint whisper or an elusive vibration triggering the first motion. It's not clear whence they come or where they go, but they certainly invite us to join them on this journey. Enrobed in colorful clothes, they vanish into thin air, spilling on us images they have created in the wild world of a forgotten, strange-sounding language. What they leave behind is a puzzling fascination charm aroused by curiosity.

This journey of myths that has transformed into a spectacle is not unfamiliar to people of a society who have been struggling - for two hundred years - to keep on their feet living on the east-west fault line with joints cracking as if about to shatter at any moment. Swept by utopia into attics, storage rooms or under the stairs, mythos' traditional heritage, though occasionally, emerges from its hideout and roams around; sometimes shyly, other times menacingly. Let's not forget: every time the cultural fault line on which we attempt to establish our habitat becomes active, life experiences "interrupted halfway through" (as Tanpınar used to say) meet each other in the dump site cohabited by mythos and utopia.

On the atlas of the world, mythos represents the East and utopia represents the West; yet in the world of values, the East seeks refuge in the shadow of mythos whereas utopia turns its face towards the Western sun. Still it's hard to draw such a sharp line between the two, because mythos carries on its path within the future of utopia, and utopia proceeds within the past of mythos. This two-way transitivity has been engraved into our identity; it's turned into a heritage.

Mythos evokes a human state of mind, while utopia rather evokes the body of principles of a rational order; it's a tragedy perpetuated on us by two poles, one Dionysian, the other Apollonian. While forming the material, Burçak Bingöl adds irony to this tragedy; she conveys the conflicts - both complementing and opposing each other - of interrupted attempts and anomalous/unusual forms. We follow the footsteps of utopia within mythos and of mythos within utopia; roaming around in our lives, accompanied by a mysterious guide.

Ekrem Işın



Geçici Geçirgen / Temporary Permeable, 2016
Mekana özgü yerleştirme; seramik, duvar kağıdı, 290x180 cm (detay/detail)